

Dit is de nieuwsbrief van het project WEL in Ontwikkeling. Dit project sluit aan bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en wil nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. In deze tweede editie laten we betrokkenen bij de uitvoering van het project aan het woord en belichten we een training die leerplichtambtenaren ondersteunt in het gesprek met ouders over de ontwikkelmogelijkheden van hun kind. Deze nieuwsbrief verschijnt een keer per drie weken en wordt verspreid via Gedragswerk, Ingrado en Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd. Voor suggesties en reacties kan je bij deze organisaties terecht.

Veel inspiratie en leesplezier gewenst!

TRAINING 'HOE VOER JE EEN MOTIVEREND OUDERGESPREK?'

Wat hebben kinderen nodig en waar hebben ouders behoefte aan? Deze twee vragen vormen het uitgangspunt van de training 'Hoe voer je een gesprek over ontwikkelmogelijkheden?' voor leerplichtambtenaren. In het project WEL in Ontwikkeling richten we ons op ouders en jeugdigen die niet ingeschreven staan omdat er een vrijstelling 5 onder a is aangevraagd, of omdat er niet voor inschrijving op een school is gekozen. Centraal in de training staat het in gesprek komen over ontwikkelmogelijkheden voor een

jeugdige, waar dit in eerste instantie niet haalbaar leek. Van groot belang daarbij is het contact met de ouders te houden of te verbeteren. Trainer Esther Musch: 'Hoe ga je om met weerstand en wantrouwen, hoe motiveer je ouders die nergens meer in geloven omdat ze al een enorm traject achter de rug hebben, hoe breng je de boel WEL in beweging? Deze vragen en heel veel andere komen aan de orde.'

De training wordt volledig op maat gemaakt zodat de vragen en behoeften van de deelnemers centraal staan.

Zij ontwikkelen vaardigheden door te oefenen, onder meer met een stappenplan voor gespreksopbouw.

Meer informatie over de training via: info@ingrado.nl

Doelgroep: leerplichtprofessionals
Kosten: dankzij de subsidie van het ministerie van OCW zijn er geen kosten aan verbonden.

'WE LATEN ZIEN DAT HET WÉL KAN'

Als sparringpartner voor Gedragswerk draagt Lazlo van Donkelaar al langer bij aan de beweging van thuiszitten naar deelnemen. Eigenlijk is hij in zijn rol als adviseur al 20 jaar bezig om dingen voor jongeren mogelijk te maken. Sinds kort ook voor WEL in Ontwikkeling.

'Het is brengen en halen', zegt hij. 'Je brengt inzichten en resultaten van andere regio's, je brengt regio's in contact met elkaar. Om te helpen in casuïstiek waar men moeilijk tot een oplossing komt. Dat is ook precies de bedoeling van dit project: laten zien wat wél kan.'

Elke regio staat volgens Van Donkelaar op een eigen punt in de ontwikkeling. 'In de regio Tilburg waar ik betrokken ben is bijvoorbeeld al jaren aandacht vóór en samenwerking rond thuiszitten. Daardoor verwacht ik dat we meteen de casuïstiek van deze groep niet-ingeschreven jongeren in kunnen gaan en snel meters

maken. Dat betekent weer dat we ook al relatief snel kunnen delen wat we leren. En dat is mooi!'

Daarnaast heeft Van Donkelaar een specifieke ondersteunende rol binnen het project. Samen met OCW en andere partners heeft hij ervoor gezorgd dat samenwerkingsverbanden zo eenvoudig mogelijk subsidie kunnen aanvragen en dat de manier van verantwoorden past bij wat het project bereiken wil.

'We gaan onderzoeken wat er nodig is voor deze groep jongeren en kinderen om ze te laten leren en ontwikkelen. We

Foto: Peters Fotografie

gaan onderzoeken wat binnen de huidige mogelijkheden kan worden gerealiseerd. En wat er nodig is om iets te realiseren wat nu nog niet kan. De antwoorden op die vragen vormen de verantwoording.'

Wanneer hij tevreden is? 'Als we dankzij deze samenwerking een groep jongeren die nu niet staat ingeschreven kunnen helpen naar leren en ontwikkelen en als we daar het onderwijs, waar mogelijk, een rol in kunnen geven.'

'WIJ WILLEN IN ALLE REGIO'S ZAADJES PLANTEN'

Linda Gerits is vanuit het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd betrokken bij WEL in Ontwikkeling. Het team pakt complexe vragen op van jeugdigen die zijn vastgelopen in hun ontwikkeling én deelt de lessen die ze daarbij leren.

'Met WEL in Ontwikkeling werken we met alle partners aan een leerproces die kan blijven draaien: klein rondom het kind, groter in de regio en landelijk het grootst. Om dat te realiseren gaan we in elk Samenwerkingsverband Passend Onderwijs in gesprek met vijf jeugdigen die op dit moment niet staan ingeschreven, én met hun ouders.

'De ontwikkeling van de jeugdigen staat centraal. Welk verlangen hebben ze zelf en is er een manier waarop we dat kunnen realiseren? We willen leren uit de praktijk. Daarom voeren we de gesprekken op het moment dat we al enige tijd met die jeugdigen en hun ouders aan de slag zijn. Vervolgens

worden uit de gesprekken specifiek de positieve ervaringen opgehaald. Wat werkt? Wat gaat er goed? En hoe is er verschil gemaakt voor een specifiek kind of in de samenwerking rond dat kind?'

'Alles wat we op die manier leren, nemen we mee naar andere samenwerkingsverbanden en regio's waar deze problematiek ook speelt. We sluiten aan bij wat er al is en zijn er niet op uit om in de regio's te gaan vertellen hoe het moet. We zijn partner bij het ophalen van wat werkt en willen helpen dat samen verder te brengen. Door overal zaadjes te planten, zijn straks overal mensen bewust van wat er nog meer mogelijk is.'

'We sluiten aan bij wat er al is en zijn er niet op uit om in de regio's te gaan vertellen hoe het moet'

'Het is belangrijk dat we blijven kijken hoe jeugdigen zich kunnen ontwikkelen omdat het vergaande consequenties heeft voor hun leven. En door daar onderwijs en zorg en alle regionale partijen bij te betrekken, maken we het eigenlijk juist weer klein: wat kunnen we organiseren voor dit kind zodat dit kind zich optimaal kan ontwikkelen.'

Waar staat WEL in Ontwikkeling voor?

In Nederland wonen jeugdigen die niet ingeschreven staan op een school, maar misschien wel perspectief op onderwijs of ontwikkeling hebben als zij hiervoor meer mogelijkheden krijgen.

Het gaat om kinderen en jongeren (in het vervolg 'jeugdigen' genoemd) met een **vrijstelling** van de Leerplichtwet op grond van **artikel 5 onder a** én voor jeugdigen die niet ingeschreven staan op een school en daar géén vrijstelling voor hebben (**absoluut verzuim**). Veel van deze jeugdigen en hun gezinnen hebben al veel meegemaakt; vaak gaat het om situaties met een lange en complexe historie.

Leren en ontwikkelen kan op veel manieren. Inschrijving in het onderwijs is dan ook geen doel op zich. Soms hebben jeugdigen en ouders zelf ontwikkelmogelijkheden ontdekt, maar worden deze niet erkend. Of wordt de ontwikkeling vanuit de zorg geboden en niet vanuit het onderwijs. Deze waardevolle activiteiten, deze ontwikkeling die er wél is, willen we recht doen en ondersteunen.

WIE ZIJN WIJ?

Met het project **WEL in Ontwikkeling** willen we met partners in de regio's een nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. De ministeries van OCW en VWS hebben Gedragswerk (onderwijs en thuiszitters), Ingrado (leerplicht en RMC) en OZJ (Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd) gevraagd om dit project gezamenlijk te realiseren.

VOOR WIE?

Jeugdigen met een vrijstelling 5 onder a zijn vanwege lichamelijke of

psychische beperkingen vrijgesteld van inschrijving bij een onderwijsinstelling. Deze vrijstelling is door ouder(s) of voogd aangevraagd en inhoudelijk getoetst door een onafhankelijke, niet behandelend arts. De afdeling leerplicht van de gemeente verleent vervolgens de vrijstelling. Hierna is er weinig tot geen contact meer waardoor niet duidelijk is of deze kinderen op een voor hen passende manier in ontwikkeling zijn. Absoluut verzuimers zijn jeugdigen die geen vrijstelling hebben, maar er, vaak om complexe redenen, niet in slagen een school te bezoeken. De zogenoemde thuiszitters.

WAT GAAN WE DOEN?

We gaan in totaal in 75 regio's aan de slag. In elke regio leggen we de focus op 5 jeugdigen. De **eerste fase** van het project speelt zich af in drie pilotregio's, waar het samenwerkingsverband onderwijs, het expertteam complexe casuïstiek jeugd en de leerplichtambtenaren betrokken worden. In interviews vertellen ouders, jeugdigen en betrokken professionals hoe ze kijken naar de vrijstelling, welke ontwikkeling er al wél is, wat hieraan bijgedragen

heeft en wat zij denken dat er nog meer aan ontwikkeling mogelijk is. We kijken naar wat deze ontwikkeling verder kan ondersteunen en zetten hier vervolgens de schouders onder. Factoren die deze ontwikkeling belemmeren worden in kaart gebracht en waar nodig geagendeerd.

In de **tweede fase** slaan we een brug naar nieuwe regio's waar hetzelfde proces zal plaatsvinden. In totaal worden nu 14 regio's aangesloten met elk weer 5 jeugdigen per samenwerkingsverband. Dat wat we leren van de ervaringen van betrokkenen in de regio over 'wat waardevol is' en over 'wat werkt', delen we met de andere regio's. Met deze ervaringen kunnen we beweging brengen in vastgelopen situaties en de ontwikkeling die er al is (h)erkennen en ondersteunen. We schalen op naar in totaal 42 regio's, de **derde fase**. We versterken nu het project en leren met elkaar de mogelijkheden zien.

Hierna volgt de **vierde fase**, waarin we het project uitrollen naar in totaal 75 regio's. Daarmee hebben we een landelijke dekking. Tegelijkertijd zwengelen we de **landelijke dialoog** aan met als doel ook jeugdigen die niet in het project deelnemen en in vergelijkbare omstandigheden verkeren, mogelijkheden voor passende ontwikkeling te bieden.

